

Voorstelling: De Gouden Eeuw: wind, winst en woede in de Hollandse Hof van Eden. Idee en uitvoering: Beppe Costa, Tamar van den Dop, Geert Lageveen, Leopold Witte. Tekst: Geert Lageveen en Leopold Witte. Muziek: Beppe Costa. Regie: Gijs de Lange. Gezien in De Toneelschuur, Haarlem. Tournee t/m 18-01-03. i www.orkater.nl

Door Ruud Meijer

HAARLEM - Onlangs heb ik God gezien. Hij is niet de Adonis die op een wolk in het diepst van mijn gedachten woont. Nee, God is een klein, allochtoon mannetje die het Nederlands nét niet helemaal beheerst. Of u hem ook kunt zien? Natuurlijk! God vertelt over de Gouden Eeuw in een nieuwe voorstelling van Orkater. En dát doet hij fantastisch.

Wanneer Beppe Costa in zijn gewone kloffe over de zwartwit geblokte Vermeer-vloer het zeventiende-eeuwse decor betreedt, weten wij in de zaal nog niet wie hij is. Maar, zoals een alwetende betaamt, leest de vreemdeling onze gedachten. 'Mij wordt vaak gevraagd', zegt hij, 'waar komt u vandaan en hoelang bent u hier al? Ik geef al lang geen antwoord meer. Ik ben altijd al op reis geweest. God weet waarom. En ik ben God. Goedenavond!'

Na deze gouden proloog schuiven we collectief naar het puntje van onze stoel. Een avondje met God! Waar maak je dat nog mee? Beppe Costa, Tamar van den Dop,

Orkater speelt als God zelf

Geert Lageveen en Leopold Witte vonden de invalshoek voor de muziektheatervoorstelling De Gouden Eeuw.

In het gedachtengoed van de zeventiende-eeuwer: God moest wel aan de zijde van de Hollanders hebben gestaan, anders viel de overvloed aan macht, cultuur en rijkdom niet te verklaren. En inderdaad: God verklaart openlijk zijn liefde voor ons volkje en prijst het organisatievermogen, het sociaal bewustzijn en de ondernemingszin. Hij maakt dat het dit zeevaardersvolkje letterlijk voor de wind gaat, een wind die in het decor wordt gesymboliseerd door een aantal ventilatoren in de achterwand.

Het is het begin van een voorstelling, waarin God af en toe nog even instapt om een wonder te verrichten. De Gouden Eeuw is het verhaal van Catrien en haar zonen, de tweeling Andries en Jacob. Hun vader is, zo vertelt hun moeder, de enige vader die in het kraambed is gestorven. Andries

gaat op 16-jarige leeftijd varen en maakt later fortuin in de handel. Jacob blijft thuis en bedenkt afbeeldingen voor schilderijen die hij door anderen laat uitvoeren. Beide broers poseren voor Rembrandts Nachtwacht; het gissen naar hun uiteindelijke plaats op dit beroemde schilderij loopt als een spannende rode draad door de voorstelling. De ontknoping komt aan het slot letterlijk uit de lucht vallen.

En zo zit het stuk barstensvol details; van stoepjes tot tulpenbollen, van peper tot sperma, van spinhuis tot microscoop: De Gouden Eeuw is een voorstelling om wel tien keer te bekijken en dan heb je nog niet alles gezien. Van de ontroerende of hilarische muzikale intermezzo's door Beppe Costa, al dan niet met meerstemmige zang van de andere acteurs, is een gezongen loflied op een hutspotrecept een voorbeeld van goddelijke muzikaliteit. En al steken Tamar van den Dop, Geert Lageveen en Leopold Witte elkaar wat acteertalent betreft naar de kroon, het is Van den Dop die met de harten van het Orkater-publiek aan de haal gaat. En dat is een droom, wanneer je zoals zij, bij een gezelschap debuteert.

Van den Dop en haar toneelzonen spreken hun laatste woorden en kijk: dáár is God weer. Hij zegt dat hij ons een beetje zat is. Dat hij maar weer eens ergens anders gaat kijken. Ben benieuwd wanneer we weer iets van hem horen. Want áls hij in de buurt is, gebeuren er steevast wonderen. Zoals hier bij Orkater bijvoorbeeld.